Dosarul nr.4-227/2023
4-23009866-124-20012023

HOTĂRÂRE

22 martie 2023 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani

Instanța compusă din:

Președintele ședinței Garabagiu Valentina

Grefier Vlad Coadă

Cu participarea:

În lipsa:

persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional

Agentului constatator

examinând în ședință de judecată publică, cauza contravențională de învinuire a lui Bulat Vitalie de comiterea contravenției prevăzute de art.235 al.(1) Cod Contravențional,

constată:

La data de 11.01.2023, de către agentul constatator Davîdov Nicolae, a fost întocmit procesul verbal cu privire la contravenție cu seria și nr.MAI05 716118 din 11.01.2023, potrivit căruia, la 20.06.2022, ora 10:46, în mun. Chișinău, pe str. Decebal, conducătorul auto, a condus automobilul de modelul „Toyota" cu n/î *****, încălcând regulile de folosire a centurii de siguranță, ignorând prevederile pct.11 lit.b) din Regulamentul Circulației Rutiere, iar acțiunile sale fiind calificate în baza art. 235 alin. (1) Cod contravențional.

În ședința de judecată agentul constatator înștiințat legal despre locul, data și ora ședinței, nu s-a prezentat în judecată și prin intermediul cancelarii instanței judecătorești depunând cerere de examinare a contestației în lipsa sa, motiv din care, prin prisma art. 455 alin.(2) din Codul contravențional, instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Totodată în ședința de judecată nu s-a prezentat contravenientul, prin prisma art. 455 alin.(2) din Codul contravențional, instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Examinând materialele prezentate și probele anexate la procesul verbal cu privire la contravenție, instanța de judecată constată următoarele.

În conformitate cu art. 8 alin. (2) Cod contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

Potrivit art. 425 alin.(1) Cod contravențional, *„**probele sunt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției**, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției și la cunoașterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei"*, iar conform alin.(2) a aceluiași articol, *„în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenție, procesul-verbal de ridicare a obiectelor și documentelor, procesul-verbal de percheziție, procesul-verbal privind cercetarea la fața locului, procesele-verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu*

prezentul cod, explicațiile persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, depozițiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, ***înregistrările audio sau video, fotografiile****, corpurile delicte, obiectele și documentele ridicate, constatările tehnico-științifice și medico-legale, raportul de expertiză".*

Din conținutul alin.(5) a articolului precizat, reiese că *„sunt admisibile probele pertinente, concludente și utile, administrate în conformitate cu prezentul cod"*, iar din conținutul alin.(6) lit. c) același articol, *„nu pot fi admise ca probe datele care au fost obținute prin încălcarea esențială a drepturilor și libertăților constituționale ale persoanei, inclusiv a dreptului la apărare sau a dreptului la interpret/traducător"*.

În conformitate cu art. 443 alin.(1) lit. d), e) Cod contravențional, *„procesul-verbal cu privire la contravenție va cuprinde: fapta contravențională, locul și timpul săvârșirii ei,* ***circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor*** *și consecințelor lor juridice (...); încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională și indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției"*,

Potrivit art. 375 alin.(1) Cod contravențional, *„persoana acuzată de săvârșirea unei contravenții se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod"*, iar potrivit alin.(2) același articol, *„nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa".*

Potrivit alin.(3) articolul precizat, *„concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condițiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional".*

În același context, conform art. 461 alin.(1) Cod contravențional, *„în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art. 441 sau 445 alin.(1), instanța de judecată încetează procesul contravențional"*, iar conform alin.(2) același articol, *„procesul contravențional poate fi încetat și în alte cazuri decât cele prevăzute la alin.(1) doar dacă se constată că lipsa unei mențiuni în procesul-verbal cu privire la contravenție afectează în mod esențial fondul cauzei și aceasta nu poate fi înlăturată de către instanța de judecată"*.

Totodată, instanța iterează că, în scopul respectării dreptului la un proces echitabil, pentru a nu se încălca dreptul la apărare, legislatorul a prevăzut o condiție de fond inerentă autorității publice la încheierea procesului-verbal cu privire la contravenție. Astfel, în art. 442 alin. (1) din Codul contravențional, legiuitorul a legiferat că „*procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui".* Prin urmare, deși procesul-verbal cu privire la contravenție reprezintă în sine un mijloc de probă, acesta nu poate fi încheiat decât într-o ipoteză complexă cumulativă. Așa fiind, pentru o eventuală concilierea a celor două prezumții (veridicității actului și cea a nevinovăției) legislatorul a stabilit în mod expres insuficiența constatărilor personale ale agentului constatator la emiterea actului administrativ, acestea urmând a fi susținute de alte probe. Relevante acestei interpretări sunt și prescripțiile art. 440 alin. (1) din

Codul contravențional, potrivit cărora „constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției.

Prin prisma opticii legislative, pentru a produce efecte juridice, premisa *sinequa-non* încheierii procesului-verbal cu privire la contravenție este acumularea de probe. Corespunzător, actul de constatare și sancționare a persoanei exclusiv în baza constatărilor personale ale reprezentantului autorității publice nu întrunește una dintre condițiile legale de valabilitate și nu mai poate beneficia de prezumția de veridicitate. Raționamentul legislatorului la reglementarea acestor prevederi este unul firesc, pornind de la premisa că drepturile fundamentale ale cetățeanului sunt cele ce trebuie asigurate, iar nu încrederea necondiționată, *ab initio* în buna-credinţă a organelor constatatoare. Pe cale de consecință, **prezumția relativă de veridicitate a actului administrativ nu urmează să opereze în cazul în care procesul-verbal cu privire la contravenție este unicul mijloc de probă existent la materialul contravențional, și nu este susținut de alte înscrisuri care ar dovedi vinovăția persoanei**.

În aceste circumstanțe, lipsa unor elemente de natură a proba acuzarea din procesul-verbal cu privire la contravenție generează încetarea procesului contravențional — chiar și fără ca contravenientul să furnizeze vreo probă în susținerea ei — doar prin prisma temeiului de nulitate relativă prevăzut la art. 445 alin. (2) din Codul contravențional — „încălcări ale altor norme imperative din prezentul Cod“. Contrar, prin acțiunea principiului *onus probandi incumbit actori*, procesul verbal cu privire la contravenție va fi menținut în eventualitatea în care acesta nu furnizează dovezi apte de a răsturna prezumția de veridicitate **doar în cazul în care procesul-verbal cu privire la contravenție va fi susținut de probele acumulate în corespundere cu prevederile legale.**

Art. 384 alin.(1) lit. a), b), e), i), j), k), n), o) Cod contravențional prevede că *„persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional are dreptul: la apărare; să cunoască fapta imputată; să primească informaţie scrisă şi explicarea drepturilor sale; să prezinte probe; să formuleze cereri; să conteste decizia asupra cauzei; să solicite audierea martorilor; să facă obiecţii împotriva acţiunilor agentului constatator şi să ceară consemnarea obiecţiilor sale în procesul-verbal”*, iar art. 442 alin.(1) același Cod prevede că *„procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale **şi** a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui”*. Din proba – foto anexată la procesul verbal, nu este vizibil persoana care este la volan.

Consecvent, instanța în lipsa probelor ce demonstrează săvârșirea contravenției urmează să înceteze procesul contravențional în conformitate cu prevederile art. 441 alin.(1) lit. a) Cod contravențional, *„procesul contravenţional pornit încetează **dacă nu există faptul contravenţiei***.

În circumstanțele expuse, călăuzindu-se de prevederile art. 395 alin. (1) pct. 2), (1^1), 440 alin. (1), 441 alin. (1) lit. a), 442, 448 și, respectiv art. 460–462 din Codul contravențional, instanța de judecată –

h o t ă r ă ș t e :

A înceta procesul-contravenţional în privința lui Bulat Vitalie, învinuită în comiterea contravenției prevăzute de art.235 alin. (1) din Cod contravențional din motivul nulităţii procesului-verbal cu privire la contravenţie cu seria și nr. MAI05 716118 din 11.01.2023.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Chișinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Președintele ședinței,
judecătorul **Garabagiu Valentina**